

A Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) álláspontja az Alaptörvény 17. módosítása tervezetében szereplő, az országgyűlési képviselőket érintő cikluskorlátozásról

A Kormány 2026. június 22-én társadalmi párbeszédet indított az Alaptörvény 17. módosításáról. A bejelentett alaptörvény-módosítás tervezetének 2. cikkében szerepel az a javaslat, ami szerint a következő országgyűlési választásokon nem indulhat majd jelöltként az, aki korábban legalább 12 évig országgyűlési képviselő volt. A TASZ ezzel a cikluskorlátozással kapcsolatban az alábbi álláspontot fejt ki.

Álláspontunk szerint a javasolt rendelkezés alapvető alkotmányos kérdést olyan mértékben érint, hogy azt csak úgy lehet elfogadni, ha a politikai közösség egésze érdemben tud ütköztetni álláspontokat a javaslat teljes alkotmányos kontextusát figyelembe véve, ez pedig hosszabb egyeztetési folyamatot igényel. Az országgyűlési képviselők választhatóságának korlátozása közvetlenül érinti a passzív választójogot, valamint korlátozza a választópolgárok szabadságát abban, hogy kit kívánnak képviselőjüké választani. Egy ilyen horderejű változtatás csak alapos szakmai előkészítést, részletes indokolást és érdemi társadalmi vitát követően hozható meg.

Nem látjuk igazoltnak, hogy a kérdés sürgős rendezést igényelne. A jelenlegi szabályozás nem akadályozza sem a jogállamiság helyreállítását, sem az európai uniós forrásokhoz való hozzáférést, és a képviselői cikluskorlátozás nem szerepelt a választási kampány központi kérdései között sem. Mindez arra utal, hogy a döntés egy későbbi, átfogó alkotmányozási folyamatban is meghozható. Ha pedig ez így van, akkor a döntést valóban később is kell meghozni, hiszen a társadalmi véleményezés időbeli és ezzel terjedelmi leszűkítése olyan választás, amelynek helyességét a közhatalom gyakorlójának kell igazolnia. Ez az igazolás pedig csak akkor állhat meg, ha a döntéshozó kimutatja, hogy a kérdés sürgős rendezése a jogállamiság azonnali helyreállításának kényszere miatt nem tűr halasztást.

A módosítás indokolása a parlament folyamatos megújulására és új társadalmi tapasztalatok megjelenésére hivatkozik. Ezek önmagukban legitim célkitűzések lehetnek, ugyanakkor nem támasztják alá, hogy a passzív és az aktív választójog ilyen jelentős korlátozása szükséges és arányos lenne. A javaslat nem megnyugtató a tekintetben sem, hogy ugyanezek a célok elérhetők-e kevésbé korlátozó eszközökkel, például a választási rendszer vagy a jelöltállítás szabályainak módosításával.

1062 Budapest, Délibáb utca 28. 1. em.

Tel: +361 2090046 Fax: +361 2790755

tasz@tasz.hu tasz.hu

Különösen fontosnak tartjuk, hogy a politikai verseny feltételeit érintő alkotmányos szabályok elfogadása során a jogalkotó fokozott körültekintéssel járjon el. Az alkotmánynak a politikai hatalom korlátját kell képeznie, ezért elengedhetetlen, hogy az ilyen jellegű módosításokat széles társadalmi és szakmai konszenzus övezzék, és azok ne keltsék azt a benyomást, hogy a politikai verseny szereplőit érintő aktuális előnyök vagy hátrányok befolyásolják a szabályozást. Az, hogy ez így legyen, a tartalom és a forma szempontjából is elengedhetetlen, mert a döntés önkényességének látszata a demokrácia működésének egészére veszélyt jelent, egyben pedig a döntés legitimitását is megkérdőjelezi.

Mindezek alapján azt javasoljuk, hogy az országgyűlési képviselői cikluskorlátozásra vonatkozó rendelkezés – a tervezet 2. cikke – kerüljön ki a jelenlegi alkotmánymódosítás szövegéből, és annak szükségességéről a későbbi, átfogó alkotmányozási folyamat keretében, érdemi társadalmi és szakmai vita után szülessen döntés.

Budapest, 2026.06.24.

A Társaság a Szabadságjogokért képviseletében

Szabó Máté igazgató

A fentieket bővebben kifejtettük a nyilvánosság számára:

<https://ataszjelenti.444.hu/2026/06/24/lehet-beszelni-a-kepviselok-cikluskorlatozasarol-de-nem-most-van-itt-az-ideje-hogy-dontsunk-rola>.